

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Επικοινωνία:

Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τηλ. 22892008

ηλ. διεύθυνση: faculty.letters@ucy.ac.cy

Λευκωσία, 14 Νοεμβρίου 2013

ΦΤΩΧΟΤΕΡΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Με βαθιά θλίψη και συγκίνηση, η πανεπιστημιακή κοινότητα δέχτηκε την είδηση για την απώλεια του κορυφαίου φιλόλογου, νεοελληνιστή και αρχαιολόγου Στυλιανού Αλεξίου, ο οποίος έφυγε από τη ζωή, στα 92 του χρόνια στο σπίτι του στο Ηράκλειο, μετά από σύντομη μάχη με τον καρκίνο. Ο αείμνηστος Στυλιανός Αλεξίου είχε αναγορευθεί σε Επίτιμο Διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου το 1998.

Επιφανής επιστήμονας, υψηλότατης στάθμης φιλόλογος και αρχαιολόγος με αναγνωρισμένη αξία σε παγκόσμιο επίπεδο, σπουδαίος μεταφραστής της ποίησης και της αρχαιοελληνικής γραμματείας, διδάσκαλος με βαθιά ανθρωπιστική παιδεία και ακέραιο ακαδημαϊκό ήθος, ο Στυλιανός Αλεξίου συνέβαλε στην ανάδειξη και στη μελέτη σημαντικών μνημείων του ελληνικού πολιτισμού, διακρίθηκε στον χώρο της αρχαιολογικής επιστήμης, αφοσιώθηκε στη μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας και προσέφερε θεμελιακό έργο στο πεδίο της φιλολογικής έρευνας με εκδόσεις και ερμηνευτικές εργασίες για λογοτεχνικά έργα σταθμούς της νεοελληνικής γραμματείας από τα Ακριτικά Έπη και την κρητική λογοτεχνία της Αναγέννησης μέχρι τον Διονύσιο Σολωμό.

Ο Στυλιανός Αλεξίου γεννήθηκε το 1921 στο Ηράκλειο της Κρήτης. Γιος του σονετογράφου και μεταφραστή Λευτέρη Αλεξίου, εγγονός του λογίου και εκδότη Στυλιανού Αλεξίου και ανιψιός της Γαλάτειας Καζαντζάκη και της Έλλης Αλεξίου, γαλουχήθηκε σε μια λόγια οικογένεια από την οποία μύηθηκε στις αξίες της τέχνης και των γραμμάτων. Σπούδασε αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Παρίσι και στη Χαϊδελβέργη.

Η δράση του ως αρχαιολόγος συνδέθηκε με τη μεγάλη προσπάθεια επαναλειτουργίας του Μουσείου Ηρακλείου, του οποίου υπήρξε επιμελήτης (1950-1960) και διευθυντής (1962-1977), αλλά και με σπουδαίες ανασκαφές, όπως εκείνες του Λιμένος Κνωσού, του Λέντα και της Αμνισού. Τεράστια ήταν η συμβολή του στη διάσωση και αναστήλωση των αρχαίων και μεσαιωνικών μνημείων της Κρήτης, ενώ οι πολυάριθμες μελέτες και βιβλία του στον χώρο της αρχαιολογίας αποτελούν θεμελιώδη εργασία υποδομής για τον Μινωικό πολιτισμό.

Το ενδιαφέρον του Στυλιανού Αλεξίου είχε επίσης από νωρίς στραφεί στη συστηματική μελέτη της λογοτεχνίας της Κρητικής Αναγέννησης και αργότερα των Ακριτικών Επών και του έργου του Διονυσίου Σολωμού. Καρπός του σημαντικότερου εκδοτικού και ερμηνευτικού έργου του υπήρξαν οι κεφαλαιώδεις μελέτες «Γλώσσα και στιχουργία του *Ερωτόκριτου*» (1971), «Κριτικά στον Κορνάρο» (1973), «Λέξεις *Ερωτοκρίτου*» (1976), «Η κρητική λογοτεχνία και η εποχή της» (1985): οι κριτικές εκδόσεις της *Βοσκοπούλας* (1963), του *Απόκοπου* (1971), του *Ερωτόκριτου* (1980), της *Ερωφίλης* (1992) και του έπους του *Βασιλείου Διγενή Ακρίτα* (κατά το χειρόγραφο του Εσκοριάλ) που έθεσαν τη στέρεη βάση για την άνθηση της έρευνας και τη μεθοδική μελέτη εν πολλοίς άγνωστων περιοχών της νεοελληνικής λογοτεχνίας: η μονογραφία «Ακριτικά. Το πρόβλημα της εγκυρότητας του κειμένου Ε – Χρονολόγηση – Αποκατάσταση χωρίων – Ερμηνευτικά» (1979), η έκδοση των εξαιρετικά δύσκολων, λόγω της ιδιοτυπίας της χειρόγραφης παράδοσής τους, έργων του Σολωμού στον τόμο «Διονυσίου Σολωμού ποιήματα και πεζά» (1994), οι μελέτες «Σολωμικά» (1994), «Σολωμιστές και Σολωμός» (1997), «Δημώδη βυζαντινά» (1997), «Κρητικά φιλολογικά» (1999), «Μινωικά και ελληνικά» (2002) και πολλές άλλες μελέτες και εργασίες που αποτελούν σήμερα σημείο αναφοράς για όλους όσους θεραπεύουν την επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας.

Σπουδαίος πανεπιστημιακός δάσκαλος με πλήθος μαθητών, ο Στυλιανός Αλεξίου δίδαξε από το 1977 ως το 1988 στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας των Πανεπιστημίων της Πάντοβας, της Αθήνας και της Κύπρου και, μετά τη συνταξιοδότησή του, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ήταν αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και μέλος της Αρχαιολογικής Εταιρείας και του Γερμανικού Ινστιτούτου. Το 1993 τιμήθηκε με το Κρατικό Ειδικό Βραβείο Λογοτεχνίας.

Το τελευταίο έργο του, το οποίο κυκλοφόρησε μόλις πριν μία εβδομάδα, ήταν η επανέκδοση, σε αυτοτελή μορφή, του *Κρητικού* του Σολωμού, με πλούσιες γλωσσικές και ερμηνευτικές σημειώσεις που διαφωτίζουν ασαφή και δυσερμήνευτα χωρία του κειμένου.

Ο Στυλιανός Αλεξίου βρίσκεται σήμερα στην ίδια εκείνη υψηλή τροχιά στο χώρο της νεοελληνικής φιλολογίας, που υπηρέτησαν με πάθος και αφοσίωση ο Κ. Θ. Δημαράς και ο Λίνος Πολίτης από τη δεκαετία του 1930, και ακολούθησαν ο Γιώργος Σαββίδης, η Ελένη Τσαντσάνογλου και ο Νίκος Παναγιωτάκης.

Η απώλειά του αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό στις νεοελληνικές φιλολογικές σπουδές.

Τέλος ανακοίνωσης